

แรงงานรับจ้างและทุน

คาร์ล มาร์กซ์ เขียน

กำพล ตีรณอม แปล
วิทยากร เชียงกุล

บทกล่าวนำ

โดย เฟรเดอริค เองเงิลส์

งานชิ้นนี้เป็นหนึ่งในบรรดาบทความชิ้นสำคัญที่ลงคิก่อกันในหนังสือพิมพ์ Neue Rheinische Zeitung (หนังสือพิมพ์ใหม่แห่งรัฐไรน์) ตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน ค.ศ. 1849 เป็นต้นไป. งานชิ้นนี้มีกำเนิดจากคำบรรยายที่มาร์กซ์แสดงไว้เมื่อปี 1847 ณ สมาคมนักงานเยอรมัน (German Workers' Society) ในกรุงบรัสเซลส์. บทที่ได้รับการตีพิมพ์นั้นเป็นเพียงส่วนที่เหลือน้อยส่วนน้อยเท่านั้น; คำสุดท้ายในฉบับที่ 269 ว่า: "ยังมีอีก", แสดงว่างานยังไม่เสร็จสมบูรณ์ เนื่องจากเหตุการณ์ต่าง — ประคังประเทศเข้ามาครั้งแล้วครั้งเล่าคือ: การรุกรานซึ่งการ็โดยรัสเซีย, การกบฏในเครชเคน, อีเซอร์ไลซ์, เฮลเบอร์เฟลด์, เซทเพลทินท์และบาเคิน, ซึ่งเป็นเหตุให้หนังสือพิมพ์ต้องปิดตัวเองลง (19 พฤษภาคม 1849). หลังจากมาร์กซ์ตั้งแง่กรรมไปแล้ว ก็ไม่มีใครกันพบฉบับตอนต่อมาในเอกสารต่าง ๆ ของเขาคือเลย.

แรงงานรับจ้างและทุน (Wage labour and Capital) นี้ ได้รับการตีพิมพ์ในรูปเอกสารเล่มเล็ก ๆ หลายครั้ง, ครั้งสุดท้ายเมื่อปี 1884 โดยสหกรณ์การพิมพ์สวิส (Swiss Co-operative Press) แห่งเมือง ช็ชทิงเกิน-ซูริก. การพิมพ์ครั้งนั้นได้รักษาด้วยคำตามกันฉบับทุกประการ. อย่างไรก็ตาม, ในการตีพิมพ์ใหม่นี้, ตั้งใจว่าจะพิมพ์ออกมาจำนวนไม่ต่ำกว่า 10,000 ฉบับ เพื่อเป็นเอกสารเผยแพร่,

ดังนั้นปัญหาจึงตกมาอยู่ที่ข้าพเจ้าที่จะเป็นผู้คัดค้าน
ใจว่าภายใต้สถานการณ์เหล่านี้, คิวมาร์กซ์เองจะเห็น
ด้วยกับการตีพิมพ์ตามต้นฉบับทุกประการหรือไม่.

ในทศวรรษ 1840, มาร์กซ์เขียนบทวิจารณ์
เศรษฐกิจการเมืองยังไม่เสร็จ. งานชิ้นนี้มาเสร็จ
เอาเกือบปลายทศวรรษ 1850. ดังนั้น, งานของ
เขาที่ปรากฏออกมาก่อนตอนแรกของ "บทเสริมคำ
วิจารณ์เศรษฐศาสตร์การเมือง" (A Contribution to the Critique of Political Economy
—เขียนในปี 1859) จึงแตกต่างจากงานเขียนที่เขา
เขียนขึ้นหลังจากปี 1859 ในบางประเด็น, ทั้งยัง
บรรจุเอาอรรถาธิบายและประโยคทั้งหมดที่เมื่อนำ
มาเทียบกับงานช่วงหลังแล้ว ออกจะคล้ายกว่าและ
ถึงกับผิดพลาดด้วยซ้ำ. บัดนี้, เป็นที่ประจักษ์ชัด
แล้วว่า ถ้าเป็นการตีพิมพ์ตามปกติซึ่งมุ่งเผยแพร่
แก่ประชาชนโดยทั่วไปนั้น, แม้กิจช่วงแรก ๆ มี
ประโยชน์ในแง่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางสติ
ปัญญาของผู้เขียนด้วย, และเป็นที่ประจักษ์ชัดว่า
ทั้งผู้เขียนและประชาชนต่างก็มีสติสัมปชัญญะใน
การสื่อสารกันด้วยงานเก่า ๆ เหล่านี้โดยไม่ต้องการ
การแก้ไขใด ๆ. และข้าพเจ้าก็คงไม่คิดฉันทที่จะ
แก้ไขแม้แต่คำเดียว.

แต่ข้อที่น่าถกเถียงก็คือ การตีพิมพ์ครั้งใหม่
มุ่งจะเผยแพร่ให้เป็นที่เข้าใจกันในหมู่นักงานโดย
เฉพาะ. ในกรณีนี้มาร์กซ์คงจะนำคำอธิบาย
เก่า ๆ ตั้งแต่ปี 1849 มาประสมกับแนวคิดใหม่ ๆ

* เป็นคำที่จิตร ภูมิศักดิ์ แปลไว้ในหนังสือ "คาร์ล
มาร์กซ์" — ผู้แปล

อย่างแน่นอน (ถ้ามาร์กซ์ไม่ถึงแก่กรรมเสียก่อน—
ผู้แปล) และข้าพเจ้ามั่นใจเหลือเกินในการที่จะ
แก้ไขเพิ่มเติมอะไรสักเล็กน้อยอย่างที่มีมาร์กซ์คงจะ
ทำสำหรับ*การตีพิมพ์ครั้งใหม่*, ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นใน
อันที่จะบรรลุความเข้าใจปัญหาที่เป็นหัวใจทั้งหมด.
ข้าพเจ้าจึงขอแสดงให้ผู้อ่านทราบเสียก่อนว่า : นี้
ไม่ใช่เอกสารที่มาร์กซ์เขียนขึ้นเมื่อปี 1849 แต่
เกือบจะเรียกได้ว่าเป็นงานที่ทำนน่าจะเขียนใน
ปี 1891 เสียมากกว่า. นอกจากนั้น, ต้นฉบับเดิม
ได้รับการเผยแพร่ออกไปมากมายหลายฉบับจนคง
เพียงพอแล้ว. จนกว่าข้าพเจ้าจะนำฉบับที่ไม่มีการ
แก้ไขแต่พิมพ์อีกในเวลาต่อไป.

การแก้ไขของข้าพเจ้า ล้วนขึ้นกับประเด็น
สำคัญข้อหนึ่ง. ตามต้นฉบับเดิม, คนงานขาย
แรงงาน (labour) ของเขาให้แก่ทุนเพื่อรับค่าจ้าง;
แต่ตามต้นฉบับใหม่นี้เขาขายกำลังแรงงาน
(labour power). ในการแก้ไขนี้ ข้าพเจ้า
จำเป็นต้องชี้แจง. ข้าพเจ้าชี้แจงแก่คนงานเพื่อเขา
จะได้เข้าใจว่า นิมิไรเป็นเพียงการเล่นสำนวน,
แต่น่าจะเป็นประเด็นสำคัญที่สุดประเด็นหนึ่งใน
เรื่องเศรษฐศาสตร์การเมือง. และข้าพเจ้าต้อง
ชี้แจงแก่พวกเจ้าสมบัติ (bourgeoisie), เพื่อพวกเขา
จะได้สำนึกกันเสียทีว่า คนงานผู้ไร้การศึกษา,
ผู้อาจจะช่วยให้ใคร ๆ เข้าใจภาวะวิเคราะห์ปัญหา
เศรษฐกิจที่ซับซ้อนที่สุดก็ได้นั้นมีความยิ่งใหญ่ขนาด
ไหนกว่า "คนมีการศึกษา" ผู้โอ้อวดผู้ไม่เคย
สามารถแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนเหล่านี้ได้ตลอดทั้ง
ชีวิต.

เศรษฐศาสตร์การเมืองคลาสสิก¹ ได้รับแนวความคิดที่เกิดจากภาคปฏิบัติของนักอุตสาหกรรมที่อธิบายว่า เขาซื้อและจ่ายค่าจ้างสำหรับแรงงานของพวกเขา. แนวความคิดเช่นนี้นับว่าอธิบาย ได้เพียงพอสำหรับที่จะใช้ในทางธุรกิจ, การทำบัญชีและการคำนวณราคาของนักอุตสาหกรรม. แต่เมื่อนำมาใช้กับเศรษฐศาสตร์การเมืองโดยตรงแล้ว, แนวคิดดังกล่าวกลับสร้างความสับสนและข้อผิดพลาดอย่างใหญ่หลวง.

พวกนักเศรษฐศาสตร์ได้สังเกตถึงความจริงว่า ราคาของสินค้าทุกชนิด, ซึ่งรวมทั้งราคาของสินค้าชนิดที่เรียกว่า “แรงงาน” ด้วยนั้น มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา; ราคาสินค้าเหล่านี้จะขึ้นและลงเนื่องจากสถานการณ์ที่แตกต่างกันที่สุด, ซึ่งมักจะ ไม่มีความสัมพันธ์กับการผลิตสินค้าโดยตรง ดังนั้นดูเหมือนว่าราคาสินค้าหลักแล้วจะถูกกำหนดโดยเหตุบังเอิญแท้ ๆ. ต่อมาเศรษฐศาสตร์การเมืองเริ่มกลายเป็นศาสตร์แขนงหนึ่ง

ไป,² ภาระอันแรกของศาสตร์แขนงนี้ก็คือการค้นหากฎที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังเหตุบังเอิญดังกล่าว ซึ่งเป็นตัวควบคุมราคาสินค้าอย่างเห็นได้ชัด, และอันที่จริงแล้วก็คือตัวควบคุมเหตุบังเอิญนั้นนั่นเอง. เศรษฐศาสตร์การเมือง ได้ค้นหาจุดศูนย์กลางที่อยู่ระหว่างการขึ้นลงของสินค้าซึ่งเปลี่ยนแปลงและแกว่งไกว, เคี้ยวขึ้นเคี้ยวลงอยู่ตลอดเวลา, กล่าวอย่างรวบรัดก็คือ เริ่มกันจากราคาของสินค้าเพื่อหามูลค่าของสินค้าในฐานะที่เป็นกฎควบคุมราคา, มูลค่าที่จะให้ความกระจ่างแจ้งเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดของราคา และในที่สุดจะให้สมมติฐานของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทั้งหมด.

เศรษฐศาสตร์คลาสสิกได้พบว่า มูลค่าของสินค้าถูกกำหนดโดยแรงงานที่จำเป็นต้องใช้ไปในการผลิต. ด้วยคำอธิบายเพียงเท่านั้นก็เรียกว่าเป็นการเพียงพอแล้ว. และเราก็จะหยุดไว้ตรงนั้นสักครู่ก่อน. ข้าพเจ้าใคร่ขอเตือนความทรงจำของท่านผู้อ่านสักนิดหนึ่ง, เพื่อหลีกเลี่ยงความเข้าใจผิด, ว่าเกี่ยวกันคำอธิบายดังกล่าวไม่อาจจะให้ความกระจ่างได้เพียงพอเสียแล้ว. มาร์กซ์เป็นบุคคลแรกที่ทำการศึกษาขอบคุณภาพของแรงงานที่สร้างมูลค่าได้ และในการนี้ท่านได้ค้นพบว่าแรงงานที่จำเป็น

1 มาร์กซ์กล่าวไว้ในหนังสือเรื่อง “ทุน” ว่า “คำว่าเศรษฐศาสตร์การเมืองคลาสสิกนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเริ่มขึ้นตั้งแต่สมัยที่ W. Petty ได้สำรวจถึงความสัมพันธ์ทางการผลิตต่าง ๆ ที่แท้จริงในสังคมกลุ่มที่...” (เล่มหนึ่ง, มอตโคว์, 1965 หน้า 81)

ตัวแทนของนักเศรษฐศาสตร์การเมืองคลาสสิก ที่สำคัญที่สุดในอังกฤษคือ ฮาดีม สมิธ และ เดวิด ริคาร์โด-บ.ก.

2 “ถึงแม้ว่าจะมีพวกอัจฉริยะ 2-3 คน เริ่มคิดถึงวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองมาตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 17 แต่จริงๆแล้วเศรษฐศาสตร์การเมืองในความหมายอย่างแคบ เริ่มพัฒนาเป็นรูปเป็นร่างโดยพวกฟิสิกส์และ คอสมอส คณิตศาสตร์ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าวิชาที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 18 (เอฟ.เอ็งเกิลส์, Anti-Duhring, มอตโคว์, 1969, หน้า 182) -บ.ก.

ในการผลิตสินค้าเท่าที่ปรากฏหรือแม้แต่ในความ
เป็นจริง ไม่ได้เพิ่มปริมาณมูลค่าอันสอดคล้องกับ
ปริมาณแรงงานที่ใช้ในการผลิตเสียทั้งหมดในทุก
กรณีไป. ฉะนั้นปัจจุบันนี้ ถ้าเราพบกับนัก
เศรษฐศาสตร์อย่างวิคาร์โคไปง่าย ๆ ว่า มูลค่า
ของสินค้าแต่ละชนิดถูกกำหนดโดยแรงงานที่คง
ใช้ไปในการผลิตสินค้านั้น ๆ. เราจะคงคำนึงถึง
ข้อสงวนที่มาร์กซ์กล่าวไว้เสมอ. ที่กล่าวมานั้นนับ
ว่าเพียงพอแล้ว; แต่ยังมีรายละเอียดอีกมากใน
งานเขียนมาร์กซ์เรื่อง "บทเสริมคำวิจารณ์เศรษฐ
ศาสตร์การเมือง" (A Contribution to the
Political Economy) ซึ่งเขียนขึ้นในปี 1859
และใน "ทุน" (Capital) เล่มแรก.

แต่พอนักเศรษฐศาสตร์นำหลักการกำหนด
มูลค่าโดยแรงงาน มาใช้กับสินค้า "แรงงาน".
พวกเขาจะพบกับความขัดแย้งครั้งแล้วครั้งเล่า. จะ
กำหนดมูลค่าของ "แรงงาน" ใค้อย่างไร? ก็ต้อง
กำหนดโดยแรงงานจำเป็นที่มีอยู่ในตัวสินค้าแรง
งานนั่นเอง. แต่แรงงานที่มีอยู่ในแรงงานของแรง
งานสำหรับใช้ไปในแต่ละวัน, แต่ละสัปดาห์,
แต่ละเดือน, แต่ละปีนั้นมีมากขนาดไหนเล่า? ก็
ขนาดแรงงานที่ใช้ไปในแต่ละวัน, แต่ละสัปดาห์,
แต่ละเดือน, แต่ละปีนั่นเอง. ถ้าแรงงานเป็น
เครื่องกำหนดมูลค่าทั้งหมดแล้ว, เราก็สามารถ
แสดงให้เห็น "มูลค่าของแรงงาน" ออกมาเป็น
แรงงานเท่านั้น. แต่เราไม่ใคร่จะอะไรเกี่ยวกับมูลค่า
ของแรงงานที่ใช้ไปในแต่ละชั่วโมงอย่างแท้จริง,
เรารู้แต่เพียงว่ามันมีค่าเท่ากับแรงงานที่ใช้ไปใน
แต่ละชั่วโมง. ความรู้อันนี้มีได้นำเราเข้าไปใกล้
เป้าหมายแม้ขนาดเส้นยาแคงเลย; หากยังคงวน
เวียนอยู่รอบ ๆ เท่านั้น.

เมื่อเป็นเช่นนั้น, เศรษฐศาสตร์คลาสสิกจึง
ต้องหาคำอธิบายใหม่. และได้มาว่า : มูลค่าของ
สินค้าหนึ่งเท่ากับต้นทุนการผลิต (cost of pro-
duction) ของสินค้านั้น ๆ. แต่ต้นทุนการผลิต
ของแรงงานคืออะไรล่ะ? ในการตอบคำถามข้อ
นี้, นักเศรษฐศาสตร์ต้องอาศัยทฤษฎีราคาเข้าช่วย
เล็กน้อย. แทนที่จะตรวจสอบต้นทุนการผลิตของ
ตัวแรงงานซึ่งคงไม่สามารถทราบได้อย่างแท้จริง,
พวกเขากลับทำการตรวจสอบค่าการผลิตของคน
งานเลยทีเดียว. และนี่ก็ช่วยให้เขาสามารถทราบ
ได้. ต้นทุนการผลิตดังกล่าวเปลี่ยนแปลงผันแปร
ไปตามกาลเวลาและสถานการณ์, แต่สำหรับรัฐที่
ถูกกำหนดมาในสังคมหนึ่ง ๆ ท้องถิ่นที่ถูกกำหนด
มาและสาขาการผลิตที่ถูกกำหนดมาแล้ว ต้นทุน
การผลิตนั้นก็ถูกกำหนดขึ้นด้วยเหมือนกัน. อย่าง
น้อยก็ในขอบเขตจำกัดพอประมาณ. ทุกวันนี้เรา
มีชีวิตอยู่ภายใต้อิทธิพลครอบงำของการผลิตแบบ
นายทุน, ซึ่งชนชั้นสามัญชนที่กำลังเก็บโคอยู่
ตลอดเวลาจะดำรงชีพอยู่ได้ก็แค่โดยการทำงานให้
แก่เจ้าของปัจจัยการผลิต เช่น—เครื่องมือประกอบ
อุตสาหกรรม, เครื่องจักร, วัตถุดิบและปัจจัยการ
ยังชีพ—เพื่อแลกกับค่าจ้าง, บนพื้นฐานของแบบ
วิธีแห่งการผลิตแบบนี้. ต้นทุนการผลิตของคน
งานจะประกอบด้วย ปริมาณปัจจัยการผลิตซึ่ง
จำนวนหนึ่ง—หรือราคาของปัจจัยนั้นในรูปเงินตรา
—ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วมีความจำเป็นในการช่วยให้เขา
สามารถทำงานได้ในปัจจุบัน, ช่วยให้เขาสามารถ
ทำงานต่อไปได้, และจำเป็นต่อการที่จะสร้างคน
งานคนใหม่เข้ามาแทนคนเดิมซึ่งต้องพ้นจากงาน
เพราะอายุมากเกินไป, เพราะบวชหรือเพราะตาย

ไม่กี่ตาม—นั่นก็คือเพื่อรักษาจำนวนชนชั้นคนงาน ให้อยู่ในระดับที่จำเป็นต้องใช้. ขอให้เราสมมติเสีย ว่าราคาที่เป็นเงินตราของปัจจัยการผลิตเหล่านี้ เฉลี่ยตกราว 3 มาร์คต่อวัน.

ดังนั้น, คนงานของเราได้รับค่าจ้างจากนายทุนผู้ว่าจ้างเป็นเงิน 3 มาร์คต่อวัน, โดยนายทุนใช้ให้เขาทำงาน, ที่เสียว่า, วันละ 12 ชั่วโมง; เป็น การคำนวณอย่างคร่าว ๆ ดังต่อไปนี้ :

เราสมมติกันว่า คนงานของเรา—คนทำ เครื่อง—ต้องสร้างส่วนประกอบส่วนหนึ่งของเครื่องจักรซึ่งเขาจะสามารถสร้างเสร็จในหนึ่งวัน. ค่าวัสดุดิบ—เหล็กและทองเหลืองในสภาพที่พร้อมจะ นำมาใช้ได้เลย—คิดเป็นเงิน 20 มาร์ค. ค่าด้านหิน ที่เครื่องจักรไอน้ำต้องใช้ และค่าเสื่อมราคาของ เครื่องจักรไอน้ำเครื่องเดียวกัน, ของเครื่องกลึง และเครื่องมือประกอบอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่คนงานของเราต้องใช้ในหนึ่งวัน คิดเป็นเงิน 1 มาร์ค. ค่าจ้างต่อหนึ่งวันตามที่เราสมมติคือ 3 มาร์ค. ค่า ใช้จ่ายทั้งหมดสำหรับส่วนประกอบของเครื่องจักร ส่วนดังกล่าวรวมแล้วเป็น 24 มาร์ค. แต่นายทุน คำนวณว่าเขาจะได้รับเงินคืนจากลูกค้าเฉลี่ยแล้ว ราว 27 มาร์ค, หรือมากกว่าทุนที่เขาลงไป 3 มาร์ค.

เงิน 3 มาร์คที่นายทุนเอาเข้ากระเป๋าเข้ามา จากไหน ? ตามค่ากล่าวอ้างของเศรษฐศาสตร์ คลาสสิก, โดยเฉลี่ยแล้ว, สินค้าถูกขายไปในราคา เท่ากับมูลค่า, นั่นคือในราคาที่ต้องสอดคล้องพอดีกับ ปริมาณแรงงานจำเป็นที่ใช้ในกระบวนการผลิตสินค้า ดังกล่าว. ฉะนั้นราคาเฉลี่ยของส่วนประกอบของ เครื่องจักร—27 มาร์ค—จะเท่ากับมูลค่าของมัน, นั่นคือ เท่ากับแรงงานที่แฝงตัวอยู่ในส่วนประกอบ ของเครื่องจักรนั้น. แต่ในจำนวนเงิน 27 มาร์คนั้น,

21 มาร์คเป็นมูลค่าที่มีอยู่แล้วก่อนที่คนทำเครื่อง จะลงมือทำงาน, โดย 20 มาร์คอยู่ในวัตถุดิบ, อีก 1 มาร์คอยู่ในด้านหินซึ่งต้องใช้ระหว่างการทำ งาน, หรืออยู่ในเครื่องจักรกับเครื่องมือประกอบ อุตสาหกรรมที่ใช้ในกระบวนการผลิต โดยที่ สมรรถภาพการทำงานของเครื่องจักรและเครื่อง มือดังกล่าวจะลดลงคิดเป็นจำนวนดังกล่าว. คง เหลืออีก 6 มาร์คซึ่งก็ถูกนับรวมเป็นค่าวัตถุดิบไป, แค่ว่าตามสมมติฐานของบรรดานักเศรษฐศาสตร์ แล้ว, เงิน 6 มาร์คนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อคนงาน ใช้แรงงานไปปฏิบัติการกับวัตถุดิบ. ดังนั้น แรง งานที่เขาใช้ไปใน 12 ชั่วโมง จึงเป็นค่าสร้าง มูลค่าใหม่จำนวน 6 มาร์คนั้น. ฉะนั้น มูลค่าของ แรงงานที่เขาใช้ไปใน 12 ชั่วโมง จึงเท่ากับ 6 มาร์ค. ดังนั้นในที่ที่เราจะได้อธิบายให้เห็นแล้วว่า “มูลค่าของแรงงาน” คืออะไร.

“เคียวก่อนคว่ำ!” คนทำเครื่องร้องบอก “ถึง 6 มาร์คเรียหรือคว่ำ ? แต่ผมได้แค่ 3 มาร์คเท่านั้น ! นายทุนของผมถึงกับออกปาก สบตสาบานต่อหน้าสังคัมคัสตริ์ในสากลโลกทีเดียว ว่า มูลค่าของแรงงานที่ผมใช้ใน 12 ชั่วโมง มี เพียง 3 มาร์คเท่านั้น, และถ้าผมขอ 6 มาร์ค มันก็หัวเราะเยาะผมตายสิ. คุณคิดออกได้อย่างไรกัน คว่ำ ?”

ถ้าเรายังมัวแต่คิดวนอยู่ในวัฏจักรแห่งความ ซ้ำว้ายในเรื่องมูลค่าของแรงงานอย่างแต่ก่อนแล้ว, เคียวนี้เราคงตกอยู่ภายใต้ความรูดแย่งชนิดที่ไม่ ตกอย่างมั่นคง. เราพยายามค้นหามูลค่าของ แรงงานและเราก็ได้พบหากแต่มีอำนาจมาใช้ประโยชน์ ได้. สำหรับคนงานแล้ว, มูลค่าของแรงงานที่ใช้

ไปใน 12 ชั่วโมง คือ 3 มาร์ค, แต่สำหรับนายทุน มันเท่ากับ 6 มาร์ค ซึ่งในจำนวนนั้นเขาจ่ายเป็นค่าจ้างให้คนงานไป 3 มาร์ค และเข้ากระเป๋าตัวเองเสีย 3 มาร์ค. ดังนั้นแรงงานจึงมีมูลค่า 2 มูลค่ามิใช่มูลค่าเดียว แต่มองเป็นมูลค่าที่แตก่างกันลิบลับอีกด้วย!

ความซัดแย้งนี้จะเหลือเชื่อมากขึ้นถ้าเราลองลดมูลค่าในรูปเงินตราสำหรับเวลาการทำงานลง. มูลค่าใหม่จำนวน 6 มาร์ค ถูกสร้างขึ้นในระหว่างการใช้แรงงานเป็นเวลา 12 ชั่วโมง. ฉะนั้นใน 6 ชั่วโมง ก็เท่ากับสร้างได้ 3 มาร์ค—ซึ่งเป็นจำนวนที่คนงานได้รับจริงสำหรับการใช้แรงงานใน 12 ชั่วโมง คนงานต้องใช้แรงงานถึง 12 ชั่วโมง ถึงจะได้รับผลผลิตเป็นมูลค่าเท่ากับการใช้แรงงานใน 6 ชั่วโมง. ฉะนั้น แรงงานจำนวนหนึ่งจึงคงจะต้องมี 2 มูลค่า, มูลค่าหนึ่งเป็น 2 เท่าของอีกมูลค่า, หรือไม่ก็ทำ 12 ชั่วโมงก็เท่ากับทำ 6 ชั่วโมงนั่นเอง! กรณีทั้ง 2 นี้ออกจะเหลวไหลคล้ายกันทั้งคู่.

ไม่ว่าเราจะใช้ความนึกคิดอย่างไร, จะเห็นว่าเราจะไม่สามารถหนีไปจากความซัดแย้งดังกล่าวได้เลย. ทราบใดที่เรายังพูดถึงการซื้อขายแรงงาน และพูดถึงมูลค่าของแรงงานอยู่, และปัญหาข้อนี้ก็เกิดขึ้นกับนักเศรษฐศาสตร์ทั้งหลายเช่นกัน. นักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกผู้สูงสุดท้าย คือสำนักกริการ์-เคียนก็ต้องพังกว้างเหว เพราะไม่อาจอธิบายความซัดแย้งข้อนี้ให้ตกไปได้เป็นเหตุใหญ่ เศรษฐศาสตร์คลาสสิกจึงพบกับทางตัน. แต่ผู้ที่ค้นพบ

ทางสายใหม่ เพื่อออกจากทางตันนี้ก็คือ คาร์ล มาร์กซ.

สิ่งที่บรรดานักเศรษฐศาสตร์ถือว่าเป็นต้นทุนการผลิตของ“แรงงาน”นั้น, แท้จริงแล้วคือต้นทุนการผลิตของตัวคนงานที่มีชีวิตจิตใจนั่นเอง หากใช้ของแรงงานไม่, และสิ่งที่คนงานขายให้แก่นายทุนก็ไม่ใช่แรงงานของเขาแต่อย่างใด. “พอเขาลงมือใช้แรงงาน” มาร์กซก็กล่าว “ก็เป็นอันว่าแรงงานนั้นมีได้เป็นของเขาอีกแล้ว; เขาจึงไม่อาจขายแรงงานนั้นได้อีกต่อไป”. อย่างดีที่สุด เขาอาจจะขายได้แก่แรงงานในอนาคตของเขา, นั่นคือรับทำงานจำนวนหนึ่งตามเวลากำหนด. อย่างไรก็ตาม, ในกรณีนี้ยังไม่เรียกว่าเขาขายแรงงาน (ซึ่งน่าจะถูกใช้ไปก่อนแล้ว) หากแต่เรียกว่าเป็นการใช้แรงงานในเวลากำหนด (ในกรณีของงานที่ต้องทำตามเวลา) ตามเจตจำนงของนายทุนเสียมากกว่า, หรือเป็นการใช้แรงงานเพื่อสร้างผลผลิตจำนวนหนึ่ง (ในกรณีงานเหมาเป็นชิ้น) เพื่อแลกกับค่าจ้างจำนวนหนึ่ง: นั่นคือเขารับจ้าง, หรืออีกนัยหนึ่งก็คือการขาย *กำลังแรงงาน* (labour power) ของเขานั่นเอง. แต่กำลังแรงงานนี้รวมอยู่กับตัวคนของเขาเมื่ออาจแยกออกจากกันได้. ฉะนั้น, ต้นทุนการผลิตของกำลังแรงงาน (cost of production) จึงเหมือนกับต้นทุนการผลิตของตัวเขานั่นเอง; สิ่งที่บรรดานักเศรษฐศาสตร์เรียกว่าต้นทุนการผลิตของแรงงาน แท้จริงแล้วก็คือต้นทุนการผลิตของตัวคนงานพร้อมกับกำลังแรงงานของเขาด้วยนั่นเอง. ฉะนั้น จากต้นทุนการผลิต

ของกำลังแรงงานเราจึงสามารถย้อนกลับไปพูดถึงมูลค่า ของกำลังแรงงานได้และสามารถหาปริมาณแรงงานอันจำเป็นในสังคม ซึ่งต้องใช้สำหรับการผลิตของกำลังแรงงานที่มีคุณลักษณะเฉพาะได้, ความที่มาร์กซ์ได้กล่าวไว้ในบทที่ว่าด้วยการซื้อขายกำลังแรงงาน (Kapital, Band IV, 3).³

ที่นี้ อะไรเกิดขึ้นหลังจากคนงานขายกำลังแรงงานของเขาให้แก่นายทุนไป, ซึ่งก็คือมอบให้ไปคามเจตน์จำนงของฝ่ายหลังเพื่อแลกกับค่าจ้าง—ค่าจ้างรายวัน หรือไม่กี่ค่าจ้างรายชั้นตามที่ใดตกลงกันไว้ก่อนแล้ว? ค่าตอบแทนนายทุนก็เอาคนงานไปทำงานในโรงงาน ซึ่งทุกสิ่งทุกอย่างที่จำเป็นต้องใช้ในการทำงานคือ—วัตถุดิบ, วัตถุประกอบการผลิต (ถ่าน, สีสำหรับย้อม, ฯลฯ), เครื่องมือ, เครื่องจักร—ได้ถูกเตรียมไว้พร้อมสรรพแล้ว, ที่นี้เอง คนงานจะลงมือทำงานกันอย่างหามรุ่งหามค่ำ. เขาอาจจะได้รับค่าจ้างรายวันวันละ 3 มาร์คอย่างที่สมมติกันไว้แล้ว—และสำหรับเรื่องนี้แล้วไม่มีอะไรแตกต่างกันเลยไม่ว่าเขาจะได้ค่าจ้างเป็นรายวันหรือรายชั้นก็ตาม. ที่นี้มาสมมติกันอีกครั้งหนึ่งว่าในเวลา 12 ชั่วโมง คนงานได้ใช้แรงงานเพื่อเพิ่มมูลค่าใหม่จำนวน 6 มาร์ค ให้วัตถุดิบซึ่งถูกใช้ในการผลิต มูลค่าใหม่จำนวนนี้นายทุนจะได้มาด้วยการขายผลงานชั้นที่เสร็จแล้ว.

เงินจำนวนนี้ เขาจ่ายให้คนงาน 3 มาร์ค; อีก 3 มาร์คเขาก็เก็บเอาไว้เอง, เขาละ ถ้าคนงานสร้างมูลค่าจำนวน 6 มาร์คได้ในเวลา 12 ชั่วโมงแล้ว, ในเวลา 6 ชั่วโมงเขาก็ต้องสร้างได้ 3 มาร์ค. ดังนั้น, เมื่อคนงานทำงานไปได้ 6 ชั่วโมง ก็เท่ากับว่าเขาได้สร้างมูลค่าจำนวน 3 มาร์ค ที่เป็นค่าจ้างของเขาให้แก่นายทุนไปแล้ว. หลังจากคนงานใช้แรงงานไป 6 ชั่วโมง, เขาทั้งสองคนต่างก็หายกันพอดี, ไม่มีใครเป็นหนี้ใครแม้แต่เฟนนิกเดียว.

“เคียวก่อนสิโว้ย!” นายทุนโวยวายขึ้นมาบ้าง. “ฉันจ้างให้คนงานมันทำทั้งวัน, ทั้ง 12 ชั่วโมง. แต่ 6 ชั่วโมงนี่มันแค่ครึ่งวันเท่านั้น. ก็ต้องทำต่อไปจนครบอีก 6 ชั่วโมงสิวะ—มันถึงจะพอดีกัน!” และอันที่จริง, คนงานต้องปฏิบัติตามสัญญาที่เขา“สมัครใจ”ให้ไว้, ตามข้อผูกมัดที่ตนยินยอมทำงานตลอด 12 ชั่วโมง เพื่อได้ค่าตอบแทนเป็นผลผลิตซึ่งจริง ๆ แล้วใช้แรงงานในการผลิตเพียง 6 ชั่วโมงก็พอ.

ค่าจ้างรายชั้นก็เช่นเดียวกัน. สมมติว่าคนงานผลิตสินค้าชนิดหนึ่ง 12 ชิ้น ในเวลา 12 ชั่วโมง. แต่ละชั้นต้องเสียค่าวัตถุดิบกับค่าเสื่อมราคาเป็นเงิน 2 มาร์ค และเวลานายทุนขายเขาขายได้ชั้นละ 2 มาร์คครึ่ง. ดังนั้นก็เช่นเดียวกับสมมติฐานอันที่แล้ว, ก็คนนายทุนจะจ่ายเงินให้คนงาน 25 เฟนนิกต่อสินค้า 1 ชั้น (1 มาร์ค = 100 เฟนนิก—ผู้แปล); นั่นก็คือ 3 มาร์คต่อสินค้า 12

³ คาร์ล มาร์กซ์, ทุน, เล่ม 1 มอสโคว์, 1966, บทที่ 6, หน้า 167-176-บ.ก.

ชั้น, ซึ่งคนงานจะต้องใช้เวลาผลิตถึง 12 ชั่วโมง. นายทุนได้รับเงิน 30 มาร์คสำหรับสินค้า 12 ชิ้น; หักออกเสีย 24 มาร์คสำหรับค่าวัตถุดิบกับค่าเสื่อมราคา, คงเหลืออีก 6 มาร์คซึ่งเขาเอาไปจ่ายเป็นค่าจ้างให้แก่คนงานเสีย 3 มาร์ค และเก็บเข้ากระเป๋าทันทีเสีย 3 มาร์ค. มันก็ลงรอยเดียวกับที่แล้วมานั่นเอง. ในที่นี้คนงานก็ยังทำงานให้ตัวเอง 6 ชั่วโมง, นั่นคือเพื่อผลิตมูลค่าใหม่มาทดแทนส่วนที่เป็นค่าจ้างของเขา (แต่ละชั่วโมงก็เป็นของเขาเสียครึ่งชั่วโมงจากทั้งหมด 12 ชั่วโมง) และทำงานอีก 6 ชั่วโมงให้นายทุนเปล่า ๆ.

ความยุ่งยากที่นักเศรษฐศาสตร์ต้องปวดหัวเพราะไปตรวจสอบจากมูลค่าของ "แรงงาน" (labour) จะหมดสิ้นไปทันที, เมื่อเราหันมาตรวจสอบจากมูลค่าของ "กำลังแรงงาน" (labour power) แทน. ในสังคมทุนนิยมปัจจุบันนี้, กำลังแรงงานเป็นสินค้าชนิดหนึ่ง, เช่นเดียวกับสินค้าอื่น ๆ. แต่ก็ยังเป็นสินค้าชนิดพิเศษ กล่าวคือ มันมีคุณสมบัติพิเศษในแง่มีอำนาจ ในการสร้างมูลค่า, เป็นบ่อเกิดแห่งมูลค่า, และอันที่จริงเมื่อได้รับการปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมแล้ว มันจะเป็นบ่อเกิดที่สร้างมูลค่าได้มากกว่ามูลค่าในตัวของมันเองเสียอีก. ภายใต้ภาวะการผลิตในปัจจุบัน, วันหนึ่ง ๆ กำลังแรงงานมนุษย์ไม่เพียงแต่สร้างมูลค่า ได้มากกว่ามูลค่า (value) และต้นทุน (costs) ของตัวมันเองเท่านั้น; ภายใต้การค้นพบใหม่ๆทางวิทยาศาสตร์,

และการประดิษฐ์ใหม่ๆทางเทคนิคทุกชนิด, ผลิตผลรายวัน (อันเกิดจากกำลังแรงงาน) ส่วนที่เกิน (surplus) ไปจากต้นทุนในตัวของกำลังแรงงานเองมีแต่จะสูงขึ้น, ดังนั้น จึงส่งผลให้สัดส่วนของวันทำงานที่คนงานเคยทำงานเพื่อสร้างผลผลิตมาทดแทนค่าจ้างของเขาตกลง; และในทางกลับกัน, สัดส่วนของวันทำงานที่เขาต้อง *มอบเป็นกำนัล* แก่นายทุนโดยมิได้รับผลตอบแทนก็เพิ่มขึ้น.

และนี่คือรากฐานของเศรษฐกิจของสังคมทั้งสังคมในปัจจุบัน : ชนชั้นคนงานเพียงชนชั้นเดียวเท่านั้นที่สร้างมูลค่าทั้งหมด. เพราะว่ามูลค่าเป็นเพียงสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงแรงงาน, ซึ่งในสังคมทุนนิยมปัจจุบัน การสะท้อนดังกล่าวถูกกำหนดโดยปริมาณแรงงานอันจำเป็นในสังคมที่ประทับอยู่ในสินค้าโภคภัณฑ์หนึ่ง, อย่างไรก็ตาม, มูลค่าทั้งหลายที่คนงานเป็นผู้สร้างก็หาได้ตกเป็นของคนงานเองไม่. มันกลับตกไปเป็นของเจ้าของวัตถุดิบ, เครื่องจักร, เครื่องมือประกอบอุตสาหกรรม และกองทุนสำรองอันเป็นสิ่งทีเื้อออำนาจให้บรรดาเจ้าของปัจจัยเหล่านี้สามารถซื้อกำลังแรงงานของชนชั้นคนงานได้. ดังนั้นชนชั้นคนงานจึงได้รับผลิตผลคืนไปเพียงบางส่วนเท่านั้นจากผลิตผลทั้งหมดที่เกิดจากกำลังแรงงานดังกล่าว. และอย่างที่เรารู้เห็นแล้ว, อีกส่วนหนึ่งซึ่งชนชั้นนายทุนเก็บเอาไว้เองหรืออย่างมากที่สุดก็แบ่งกับชนชั้นเจ้าที่ดิน จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ พร้อมกับ การค้นพบและการประดิษฐ์ใหม่ๆ. ในขณะที่ส่วนที่ตกเป็นของชนชั้น

คนงาน (คิดเฉลี่ยหัว) จะเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ และเพียงเล็กน้อยหรือไม่เพิ่มขึ้นเลย, และบางทีอาจจะลดลงด้วยซ้ำในบางสถานการณ์.

แต่การค้นพบและการประดิษฐ์ซึ่งจะแข่งขันกันและกันในอัตราที่สูงขึ้นตลอดเวลา, ผลผลิตจากแรงงานมนุษย์ซึ่งเพิ่มขึ้นวันแล้ววันเล่าอย่างไม่เคยมีมาก่อนนี้จะก่อให้เกิดความขัดแย้งที่จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมปัจจุบันพังทลายไปในที่สุด. เพราะว่าค่าหนึ่งมันจะก่อให้เกิดความมั่งคั่งทางโลกทรัพย์อย่างประมาณค่ามิได้ และผลผลิตจะล้นเหลือจนผู้ซื้อไม่มีปัญญาซื้อ; อีกค่าหนึ่งมวลชนอันไพศาลจะเปลี่ยนสภาพไปเป็นคนงานรับจ้าง และด้วยเหตุนี้เองพวกเขาจึงไม่สามารถจะจับจ่ายใช้สอยผลผลิตอันล้นเหลือเหล่านั้นได้. การแบ่งแยกทางสังคมออกเป็นชนชั้นผู้มั่งคั่งอย่างเหลือเฟือกลุ่มน้อยกับชนชั้นคนงานรับจ้างที่ไร้สมบัติอันไพศาล จะยังผลให้เกิดสังคมที่ท้องต่าล้าหลังผลิตล้นเหลือของตัวเอง, ในขณะที่มีความต้องการอย่างที่สุดของมวลสมาชิกส่วนใหญ่แห่งสังคมนี้แทบจะไม่มี, หรือไม่ได้รับการสนองตอบเลยด้วยซ้ำ. ภาวะการณ์เช่นนั้นนับวันยิ่งกลายเป็นภาวะที่เลวร้ายและ—ยิ่งไร้ประโยชน์ ไปทุกวัน. มันจึงจะต้องถูกล้มล้างและมันอยู่ในวิสัยที่จะล้มล้างลงได้. แบบแผนใหม่แห่งสังคมจะต้องเกิดขึ้นอันเป็นแบบแผนซึ่งความแตกต่างทางชนชั้นในปัจจุบันจะหายสาบสูญไปหมดสิ้น และเป็นแบบแผนซึ่ง—บางทีต้องหลังจากผ่านระยะของหัวเลี้ยวหัวต่อช่วงสั้นซึ่งถึงจะมีความซบเซาแล่นอยู่

บ้าง แต่ก็มีความก้าวหน้าทางจริยธรรมสูงแล้วนั้นแหละ จึงจะมีการใช้และการขยายผลผลิตซึ่งมีอยู่แล้วอย่างไพศาลของสมาชิกทั้งมวลในสังคมอย่างมีการวางแผนและด้วยการรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานอย่างเสมอหน้ากัน. เมื่อนั้น ปัจจัยการยิงชีพ, สำหรับการชื่นชมกับชีวิต, สำหรับการพัฒนาความสามารถทางกายใจในการประกอบการทำงาน และสร้างความปลอดภัยมีพอสำหรับทุกคนอย่างเป็นธรรม และมีแต่จะเพิ่มพูนขึ้นเรื่อยอย่างไม่ขาดสาย. และคนงานผู้จะยังมั่นใจในชัยชนะที่จะได้มาซึ่งแบบแผนใหม่แห่งสังคมยิ่งขึ้นทุกทีนั้นจะปรากฏให้เห็นทั้งสองฝั่งมหาสมุทร ในวันที่หนึ่งเดือนพฤษภาคมคือพรุ่งนี้ และวันอาทิตย์ที่ 3⁴ พฤษภาคม.

เฟรดเดอริก เองเกิลส์

ตีพิมพ์ตามต้นฉบับเอกสารปี 1891

แปลจากภาษาเยอรมัน

ลอนดอน, 30 เมษายน, 1891

ตีพิมพ์ในภาคผนวกของ นิตยสารก้าวหน้า (Vorwärts)

ฉบับที่ 109, ประจำวันที่ 13 พฤษภาคม 1891

และในเอกสารเล่มเล็ก : คาร์ล มาร์กซ์, แรงงานรับจ้างและทุน (Lohnarbeit und Kapital),

เบอร์ลิน, 1891

4 สหภาพคนงานของอังกฤษนิยมนำฉลองวันแรงงาน (May Day) ในวันอาทิตย์แรกหลังจากวันที่ 1 พฤษภาคม, ซึ่งในปี 1891 ตรงกับวันที่ 3 พฤษภาคม.—บ.ก.

แรงงานรับจ้างและทุน คาร์ล มาร์กซ

หลาย วงการพากันตำหนิว่า เราละเลย
ต่อการกล่าวถึงความสัมพันธ์ทาง
เศรษฐกิจ ซึ่งเป็นพื้นฐานทางวัตถุแห่งการต่อสู้
ทางชนชั้นและการต่อสู้ทางประชาชาติในปัจจุบัน.
เราจงใจจะกล่าวถึงความสัมพันธ์เหล่านี้ เฉพาะ
ด้านที่มีความสำคัญต่อความขัดแย้งทางการเมือง
เท่านั้น.

ข้อสำคัญเหนือสิ่งอื่นใดก็คือ การติดตาม
การต่อสู้ทางชนชั้นในประวัติศาสตร์สมัยใหม่ และ
การพิสูจน์ด้วยความแจ่มชัด, โดยอาศัยวัตถุปัจจัย
ทางประวัติศาสตร์ที่มีอยู่แล้วและที่เกิดขึ้นใหม่เป็น
ประจำทุกวันว่า, เมื่อมีการปราบปรามชนชั้นคน

งานอย่างที่เกิดขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์และเดือน
มีนาคม⁽¹⁾ บรรดาปรปักษ์ของชนชั้นคนงานเหล่านี้
นั้นก็ต้องประสบความพราชัยไปในเวลาเดียวกัน
...ปรปักษ์ที่ว่าคือสาธารณรัฐเจ้าสมบัติในฝรั่งเศส
และชนชั้นชาวนาระดับเจ้าสมบัติ ซึ่งกำลังต่อสู้
กับระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์อยู่ทั่วไปในทวีป
ยุโรป; การพิสูจน์ว่าพร้อม ๆ กับชัยชนะของ
“สาธารณรัฐอันทรนธรรม” (honest republic)
ในฝรั่งเศส ก็คือความหายนะของชาติทั้งหลาย
ที่เป็นปรปักษ์การปฏิวัติเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ใน
สงครามอันห้าวหาญเพื่อกอบกู้อิสรภาพ; ประการ
สุดท้าย คือการพิสูจน์ว่า เมื่อคนงานปฏิวัติแห่ง
ยุโรปประสบความพราชัย ยุโรปก็เสื่อมถอยไปสู่
ระบบทาสคู่คือระบบทาส *แองโกลรัฐเรียน* ดังเดิม.
การต่อสู้เดือนมิถุนายนในกรุงปารีส,⁽²⁾ ความล้ม
จมของกรุงเวียนนา, เหตุการณ์อันน่าเศร้าใจและ
น่าสมเพชในกรุงเบอร์ลินเมื่อเดือนพฤศจิกายน

- (1) หมายถึงการปฏิวัติในกรุงปารีส เมื่อวันที่ 23-24
กุมภาพันธ์ 1848 ในกรุงเวียนนา เมื่อวันที่ 13
มีนาคม และในกรุงเบอร์ลิน เมื่อวันที่ 18 มีนาคม.
(2) หมายถึงเหตุการณ์ที่คนงานกรุงปารีสพากันลุกขึ้นต่อสู้
เมื่อวันที่ 23-26 มิถุนายน 1848 และถูกพวกเจ้า
สมบัติฝรั่งเศส ทำการปราบปรามอย่างโหดเหี้ยม
อำมหิต. การลุกขึ้นสู้ครั้งนั้นกลายเป็นสงครามกลาง
เมืองครั้งใหญ่ เป็นครั้งแรกระหว่างชนชั้นกรรมาชีพ
กับพวกเจ้าสมบัติ.

1848,³ ความพยายามที่สิ้นหวังของโปแลนด์ อิตาลี่ และฮังการี,⁴ ความอศอยากทิวไทยใน ฮอร์แลนด์ที่นำไปสู่การยอมจำนน... เหล่านี้ล้วน แต่เป็นเหตุการณ์สำคัญอย่างยิ่งยวด ที่แสดงให้เห็นลักษณะการต่อสู้ทางชนชั้นในยุโรประหว่าง พวกเจ้าสมบัติกับชนชั้นคนงาน และเป็นเหตุการณ์ ที่เราสามารถพิสูจน์ได้ว่า การเปลี่ยนแปลงอย่าง ชนานใหญ่ที่มีลักษณะปฏิวัติทุกครั้ง, แม้เป้าหมาย จะต่างไกลจากการต่อสู้ทางชนชั้นเพียงใด, จะยัง ไม่มีทางได้ชัยชนะ จนกว่าชนชั้นคนงานปฏิวัติจะ เป็นฝ่ายกำชัยชนะทั้งหมดได้แล้ว, เราสามารถ

(3) หมายถึง เหตุการณ์เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 1848 หลังจากสัปดาห์แห่งการต่อสู้อย่างรุนแรง ซึ่งกอง ทหารของ จักรพรรดิออสเตรียได้บดขยี้การลุกขึ้นสู ของประชาชนในกรุงเวียนนา และเข้ายึดเมืองไว้ ได้.

ในเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม 1848 มีการทำ รัฐประหารเปลี่ยนแปลงการปกครองในปรัสเซีย; วันที่ 1 พฤศจิกายน รัฐบาลที่ต่อต้านการปฏิวัติอย่าง เบ็ดเสร็จเป็นผู้มีอำนาจ, วันที่ 9 พฤศจิกายน ที่ ประชุมสมัชชาแห่งชาติปรัสเซีย ได้ย้ายจากเมือง เบอร์ลินไปยังเมืองบรันเดินบูร์ก; สมาชิกส่วนใหญ่ ของสมัชชาแห่งชาติก็วิ่งเต้นประชุมกันในเบอร์- ลินคือไปถูกกองทหารข่มขู่จนกระจัดกระจายไปเมื่อ วันที่ 18 พฤศจิกายน, การทำรัฐประหารสิ้นสุดลง พร้อมกับ การยุบสภาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม และมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปฏิวัติ.

(4) มาร์กซ์ หมายถึง การลุกขึ้นต่อสู้เพื่อการปลดปล่อย ชาติในประเทศ ฮังการี อิตาลี่ และโปแลนด์ เมื่อ 1848 และ 1849.— บ.ก.

พิสูจน์ได้ว่า การปฏิรูปสังคมยังคงเป็นเรื่องเพื่อผ่น จนกว่าการปฏิวัติโดยชนชั้นกรรมาชีพกับการต่อต้าน การปฏิวัติของพวกศักดินาจะลงมือฟาดฟันกัน ในสงครามโลกนั้นแหละ. อรรถาธิบายของเรา เช่นเดียวกับความเป็นจริง ชี้ให้เห็นเบสเยี่ยมและ สวิสเซอร์แลนด์เป็นภาพสะท้อนความโศกเศร้าน่า สมเพชคล้ายกับภาพล้อเลียนที่ปรากฏในภาพบันทึก เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ขนาดใหญ่, ประเทศ หนึ่งเป็นรัฐค้วอย่างของระบบราชาธิปไตยเจ้า สมบัติ อีกประเทศหนึ่งเป็นรัฐค้วอย่างของ สาธารณรัฐเจ้าสมบัติ. รัฐทั้งสองต่างเข้าใจเอาว่า ตัวเองอยู่นอกเหนือการต่อสู้ชนชั้น เช่นเดียวกับ อยู่นอกเหนือการปฏิวัติในยุโรป.

ที่นี้ เมื่อผู้อ่านมองเห็นแล้วว่า การต่อสู้ทาง ชนชั้นได้ขยายตัวไปในทางการเมืองอย่างชาน ใหญ่ ในปี 1848, ก็ได้เวลาที่เราจะมาพิจารณาถึง อย่างละเอียดถึงขั้นถึงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ทั้งหลายทั้งปวง อันเป็นฐานรองรับความดำรงอยู่ ของพวกเจ้าสมบัติ และกฎเกณฑ์ทางชนชั้นของ มันเช่นเดียวกับเป็นฐานรองรับสภาพความเป็น ทาสของบรรดาคนงาน.

เราจะแบ่งออกเป็นสามหัวข้อใหญ่ ๆ;

1) ความสัมพันธ์ของแรงงานรับจ้างที่มีค่อ ทุน, สภาพความเป็นทาสของคนงาน, อำนาจ ครอบงำของนายทุน

2) ความพินาศที่หลีกเลี่ยงไม่พ้นของชนชั้น เจ้าสมบัติระดับกลางและของพวกที่เรียกกันว่าชน ชั้นกสิกรในระบบปัจจุบัน (คงหมายถึงเจ้าสมบัติ ชาวนารวยในยุโรป—ผู้แปล)

3) การกดขี่ และการคุกคามเพื่อยับยั้งการ

พาณิชย์ในชาติต่างๆ ทางภาคพื้นยุโรป โดยผู้ทรงอำนาจอันเด็ดขาดในศตวรรษโลก—นั่นคืออังกฤษ

เราจะพยายามเสนอเรื่องราวอธิบายอย่างง่าย ๆ ง่ายๆ เท่าที่ทำได้ และจะไม่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ แม้แต่แนวความคิดทางเศรษฐกิจการเมืองระดับเบื้องต้นที่สุดก็ตาม. เราต้องการให้คนงานเข้าใจ ประกอบกับแนวความคิดอันสับสนและโง่เขลา อย่างเห็นได้ชัดที่สุด เกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจชั้นพื้นฐานที่สกัดกั้นแพร่หลายอยู่ในประเทศเยอรมัน. ตั้งแต่ในหมู่บุคคลระดับผู้มีอำนาจผู้คอยปกป้องสถานะที่กำลังดำรงอยู่ของ สรรพสิ่ง ลงไปจนกระทั่งถึงระดับคนงานสังคมนิยมผู้เพื่อฝัน และ อัจฉริยะทางการเมืองผู้ไม่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งมีอยู่เกลื่อนกลาดว่าเจ้าผู้ครองนครในประเทศเยอรมัน ที่แตกแยกออกเป็นรัฐเล็ก รัฐน้อยมากมาย.

เอาละ ถ้าเช่นนั้น มาพิจารณาเค้าตามแรกกันเถย: คำจ้างคืออะไร? คำจ้างถูกกำหนดอย่างไร? ถ้าไปถามพวกคนงานว่า: “คุณได้รับคำจ้างเท่าไร?” คนหนึ่งอาจจะตอบว่า: “ผมได้รับจากนายจ้างวันละมาร์คเดียว”; อีกคนหนึ่งอาจจะตอบ, “ผมได้สองมาร์ค” และคนอื่นก็อาจตอบกันไปในทำนองนี้. เขาจะเอ่ยถึงเงินจำนวนต่างกัตามอาชีพที่แตกต่างกันไป ซึ่งเงินจำนวนนี้ เขาได้รับจากนายจ้างแต่ละคนสำหรับการทำงานชั้น เช่น งานทอผ้าลินิน 1 หลา หรืองานพิมพ์ลายดอกผ้า 1 ผืน เป็นต้น. แม้ว่าคำตอบของเขาจะผิดแผกแตกต่างกัน แต่พวกเขาทุกคนก็เห็นพ้องต้องกันในเรื่องหนึ่งว่า: คำจ้าง คือจำนวนเงินที่นายทุนจ่ายสำหรับเวลาการทำงานเฉพาะช่วงเวลา หรือ

ไม่กี่สำหรับผลงานเป็นชิ้นที่ได้จากการทำงานเฉพาะอย่าง.

เมื่อเป็นเช่นนั้น จึงดูเหมือนกับว่า นายทุนเอาเงินไปซื้อแรงงานของพวกเขา พวกเขาขายแรงงานของตัวเองไปเพื่อให้ได้เงินมา. แต่นั่นเป็นการมองอย่างผิวเผิน. ความความเป็นจริงแล้ว สิ่งที่เขาขายให้แก่นายทุนเพื่อให้ได้เงินมา คือ กำลังแรงงานของพวกเขาต่างหาก. นายทุนซื้อกำลังแรงงานอันนี้โดยคิดเวลาเป็น 1 วัน, 1 สัปดาห์, 1 เดือน ฯลฯ. หลังจากที่เขาซื้อเรียบร้อยแล้ว เขาก็เอากำลังแรงงานนี้ออกมาทำประโยชน์ โดยให้คนงานทำงานให้ตามเวลาที่กำหนดไว้. คุ้มเงินจำนวนเดียวกันที่นายทุนซื้อกำลังแรงงานของพวกเขา เช่น คุ้มเงิน 2 มาร์ค นายทุนสามารถซื้อน้ำตาลได้ 2 ปอนด์ หรือสินค้าชนิดอื่นในจำนวนที่แน่นอนจำนวนหนึ่ง. เงิน 2 มาร์คที่เขาซื้อน้ำตาลได้ 2 ปอนด์นี้เอง คือราคาของน้ำตาล 2 ปอนด์. และเงิน 2 มาร์ค ที่เขาซื้อกำลังแรงงานซึ่งใช้ไปในเวลา 12 ชั่วโมง ก็คือราคาของแรงงานสำหรับเวลา 12 ชั่วโมง. ดังนั้นกำลังแรงงานก็คือ สินค้าชนิดหนึ่งที่มีราคาไม่มากไม่น้อยกว่าน้ำตาล เพียงแต่สินค้าอย่างแรกคือราคาคัญนาฬิกา (เวลา), อย่างหลังคือราคาคัญคาซัง (น้ำหนัก) เท่านั้น.

คนงานเอาสินค้าของพวกเขา คือกำลังแรงงาน ไปเปลี่ยนเป็นสินค้าของนายทุน หรือเปลี่ยนเป็นเงิน และการแลกเปลี่ยนนี้มีกำหนดคือคราที่แน่นอนตายตัว. เมื่อใช้กำลังแรงงานนานเท่าไร ก็ยังได้เงินมากมายไปคุ้ม เช่นทอผ้าในเวลา 12 ชั่วโมง ได้เงิน 2 มาร์ค. เงิน 2 มาร์คนี้ มีเท่า

กับสินค้าอื่น ๆ ที่ข้าพเจ้าสามารถซื้อได้ด้วยเงิน 2 มาร์คหรือทรี? ดังนั้น อันที่จริงแล้ว คนงานเอาสินค้าของเขาก็อกำลังแรงงานแตกต่างกับสินค้าอื่น ๆ ได้ทุกชนิดในอัตราส่วนที่แน่นอนนั่นเอง. เมื่อนายทุนให้เงินเขา 2 มาร์ค ก็เท่ากับให้เนื้อ, เสื้อผ้า, เชื้อเพลิง, ไฟ ฯลฯ จำนวนหนึ่งแก่เขา เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับแรงงานของเขาในแต่ละวัน. ฉะนั้น เงิน 2 มาร์คก็คือตัวแสดงอัตราส่วนในการแลกเปลี่ยนกำลังแรงงานกับสินค้าอื่น ๆ. กล่าวคือเป็น *มูลค่าในการแลกเปลี่ยน* (exchange value) ของกำลังแรงงานนั่นเอง. มูลค่าในการแลกเปลี่ยนของสินค้าอันหนึ่งซึ่งคิดเป็น *คว้งเงิน* แล้วก็คือสิ่งที่เรียกว่า *ราคา* ของมัน. ส่วนคำว่า *คว้งเงิน* นั้นเป็นเพียงชื่อเฉพาะสำหรับใช้กับราคาของกำลังแรงงาน ซึ่งโดยทั่วไปเรียกกันว่า *ราคาของแรงงาน*, สำหรับใช้กับราคาของสินค้าพิเศษชนิดนี้ ซึ่งไม่มีอะไรมากไปกว่าเป็นคลังเก็บเลือกเนื้อของมนุษย์เท่านั้น.

เรามาพิจารณาคนงานซักคน เขาเป็นว่าเป็นคนทอผ้าก็แล้วกัน. นายทุนเป็นคนจัดหาเครื่องทอเส้นก้ายมาให้กับเขา. คนทอผ้าลงมือทำงานและเส้นก้ายเริ่มแปรสภาพไปเป็นผ้าลินิน นายทุนได้เป็นเจ้าของผ้าลินินผืนนั้นและนำมาขาย ก็เสียว่าในราคา 20 มาร์ค. เอาละทีนี้มาคุยกันว่า *ค่าจ้าง* ของคนทอผ้าเป็นส่วนหนึ่งอยู่ในผ้าลินินผืนนี้. ในเงิน 20 มาร์คนี้, ในผลผลิตแห่งแรงงานของเขาคว้งไหม? เปล่าเลย. คนทอผ้าได้รับค่าจ้างไปก่อนที่จะมีการขายผ้าลินิน หรือบางทีก่อนที่เขาจะทอเสร็จก็ตาม. ดังนั้นแสดงว่า นายทุนไม่ได้จ่ายค่าจ้างจำนวนนี้ไปคว้งเงินที่เขาจะได้รับ

จากผ้าลินิน แต่จ่ายไปคว้งเงินที่เขาตั้งเป็นทุนสำรองเอาไว้เรียบร้อยแล้ว. เครื่องทอผ้าและเส้นก้ายมิได้เป็นผลผลิตของคนทอผ้าแต่คนทอผ้าเป็นผู้จัดหาสิ่งเหล่านี้ให้แก่เขา, สินค้าต่าง ๆ ที่คนทอผ้าได้รับมาในการแลกเปลี่ยนกับสินค้าของเขาหรือกำลังแรงงาน ก็เป็นเช่นเดียวกัน. มีทางเป็นไปได้ที่ที่ว่านายจ้างหากมาซื้อผ้าลินินของเขาไม่ได้เลย. อาจเป็นไปได้ที่เขาไม่ได้รับเงินแม้แต่เงินจำนวนที่เขาจ่ายไปเป็นค่าจ้าง. และอาจเป็นไปได้ที่เขาสามารถขายผ้าลินินไปได้กำไรมหาศาล เมื่อเทียบกับค่าจ้างที่เขาจ่ายให้แก่คนทอผ้า. แต่สิ่งเหล่านี้ล้วนไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับคนทอผ้าเลย. นายทุนซื้อกำลังแรงงานของคนทอผ้าคว้งส่วนหนึ่งของทรัพย์สินที่เขาหามาได้ นั่นคือคว้งทุนส่วนหนึ่งของเขาเท่านั้น เช่นเดียวกับที่เขาซื้อวัตถุดิบคือเส้นก้าย และเครื่องมือในการทำงานคือเครื่องทอผ้า คว้งทรัพย์สินอีกส่วนหนึ่ง. หลังจากที่เขาซื้อเหล่านี้มา และของทั้งกล่าวหมายรวมถึงกำลังแรงงานซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการผลิตผ้าลินินคว้งแล้ว, เขาก็ทำการผลิตโดยอาศัยแค่เพียง *วัตถุดิบ* และ *เครื่องมือ* ในการทำงานที่เขาเป็นเจ้าของเท่านั้น. เพราะถึงขั้นนี้เครื่องมือในการทำงานได้หมายรวมถึงคนทอผ้าของเราเข้าไปคว้งแล้ว. โดยที่เขามีส่วนอยู่นิดหน่อยในผลผลิต หรือในราคาของผลผลิตเช่นเดียวกับที่มีส่วนอยู่.

ดังนั้น *ค่าจ้าง* จึงมิใช่ส่วนแบ่งของคนงานที่มีอยู่ในสินค้าที่เขาผลิตแต่อย่างใด *ค่าจ้าง* คือส่วนของสินค้าที่ผลิตไว้แล้ว (โดยคนงานอื่น ๆ - ผู้แปล) ซึ่งนายทุนใช้ไปเพื่อซื้อกำลังแรงงานในการผลิต (productive labour power) จำนวนที่แน่นอนจำนวนหนึ่งให้แก่ตัว (นายทุน-ผู้แปล) เอง.

ดังนั้น กำลังแรงงาน คือสินค้านั้นหนึ่งซึ่ง
ผู้เป็นเจ้าของ คือคนงานรับจ้างชายให้แก่เงินทุน.
เขาขายไปทำไม? ก็เพื่อมีชีวิตอยู่นะซี.

แต่การใช้กำลังแรงงาน หรือแรงงาน เป็น
กิจกรรมหลักในชีวิตของคนงานเอง, เป็นการ
แสดงออกถึงชีวิตทั้งชีวิตของเขาเอง. และกิจกรรม
หลักในชีวิต อันนี้ เขาขายให้แก่บุคคลอื่นไปเพื่อ
เป็นหลักประกันสำหรับการได้มาซึ่ง *ปัจจัยที่จำเป็น*
ในการยังชีพ. สำหรับเขาแล้ว กิจกรรมหลักใน
ชีวิตเช่นนั้นเป็นเพียงปัจจัยที่ทำให้เขาสามารถมี
ชีวิตอยู่ได้เท่านั้น. เขาทำงานเพียงเพื่อจะมีชีวิตอยู่.
เขาไม่คิดด้วยซ้ำไปว่า แรงงานเป็นส่วนหนึ่งแห่ง
การใช้ชีวิตของเขา, มันอาจจะเป็นการเสียสละ
การใช้ชีวิตของเขามากกว่า. มันเป็นสินค้านั้นหนึ่ง
ที่เขามอบให้คนอื่นไป. เมื่อเป็นเช่นนี้ ผลผลิตจาก
การทำงานของเขาจึงหาได้เป็นวัตถุประสงค์ในการ
ทำงานของเขาไม่. **สิ่งที่เขาผลิตให้แก่ตัวเองมิได้**
เป็นผ้าไหมที่เขาทอ, มิได้เป็นทองที่เขาขุดจาก
เหมือง, มิได้เป็นประตูลานรวงที่เขาสร้าง, สิ่งที่
เขาผลิตให้แก่ตัวเองก็คือ *ค่าจ้าง*, ส่วนผ้าไหม,
ทอง, ประตูลานรวง, สำหรับเขาแล้ว มันกลับ
แปรสภาพไปเป็นเพียงปัจจัยการยังชีพจำนวนที่แน่
นอนจำนวนหนึ่งเท่านั้น ซึ่งบางทีอาจจะเป็นสื่อ
ทอด้วยผ้าไหมสักท่อนึง, เหยื่อทองแดงสักสอง
ตาแห่เหยื่อ และห้องครัวที่คุ้นเคยสักห้องหนึ่งเท่า
นั้น. และสำหรับคนงานผู้ซึ่งในเวลา 12 ชั่วโมง
เขาต้องทอ, บั่น, เจาะ, กลึง, ก่อสร้าง, ตัก, ทูบ
หิน, แบกของ ฯลฯ. นี้—เขาคิดหรือว่าการทอ, การ
บั่น, การเจาะ, การกลึง, การก่อสร้าง, การตัก,
การทูบหินในเวลา 12 ชั่วโมงนี้เป็นการแสดงออก

ถึงเจตน์จำนงและหลักการแห่งชีวิตของเขาถึง
ความเป็นมนุษย์? ในทางตรงกันข้าม สำหรับเขา
ชีวิตจะเวียนกลับก็ตรงที่ที่กิจกรรมอันนี้ได้สิ้นสุดลง
แล้วนั้นแหละ เช่นที่โต๊ะอาหาร, โรงเหล้า, ที่ซุก
หัวนอน. มองอีกแง่หนึ่ง แรงงานที่ใช้ไปในเวลา
12 ชั่วโมง สำหรับเขา มิได้มีความหมายในฐานะ
เป็นการทอ, การบั่น, การเจาะ ฯลฯ เลย, ทว่ามี
ความหมายในฐานะตัวเงินที่เขาหามาได้ซึ่งช่วยนำ
เขาไปยังโต๊ะอาหาร, โรงเหล้า, เตียงนอนคางหาก.
ถ้าตัวใหม่เกิดความจำเป็นก็ยังมีไหมเอง เช่น
เกี่ยวกับตัวคักแค้เพื่อจะคงชีวิตของมันให้อยู่ต่อไป
มันก็จะกลายเป็นคนงานรับจ้าง ที่สมบูรณ์แบบคน
หนึ่งทีเดียว. กำลังแรงงาน (labour power) มิได้
เป็นสินค้าเสมอไป. แรงงานมิได้เป็นแรงงานรับ
จ้าง หรือก็คือ *แรงงานที่เป็นอิสระ* เสมอไป. ใน
สังคมทาส *ตัวทาส* มิได้ขายกำลังแรงงาน (labour
power) ของเขาให้กับนายทาส *คู่* เกี่ยวกับวิถีที่
ตัวมันมิได้ขายเฉพาะการรับใช้ให้แก่ชาวนา. แต่
ที่จริงแล้วทาสถูกซื้อทั้งร่างกายรวมทั้งกำลังแรง-
งานของเขาโดยนายทาสเพียงครั้งเดียวและตลอด
ชีวิต. ชีวิตทั้งชีวิตของเขากลายเป็นสินค้าซึ่ง
สามารถเปลี่ยนมือจากนายทาสคนหนึ่งไปยังนาย
ทาสคนอื่นอีกได้. *ตัวเขาเองเป็นสินค้า* แต่กำลัง
แรงงานของเขามีได้เป็นกรรมสิทธิ์ที่เขาจะนำไม่
ขายได้อีกต่อไป. ในสังคมศักดินา *ไพร่* (serf)
สามารถขายกำลังแรงงานของเขาไปได้เพียงบาง
ส่วน. เขาไม่ได้รับค่าจ้างจากเจ้าที่ดินที่เขาทำงาน
ให้; แต่เจ้าที่ดินคางหากที่เป็นพ่อได้รับส่วนแบ่ง
ผลผลิตจากการทำงานของเขา.

ไฟร์เป็นสมบัติคึกคักกิน และเป็นผู้ลงแรง เพื่อทำให้ที่ดินของเจ้านายผลิอกออกผลขึ้นมา. สำหรับ คนงานที่เป็นอิสระ ในสังคมทุนนิยมนั้น เขาขายตัวเขาเองไปที่ละน้อย ๆ. กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เขาขายกำลังแรงงานไปวันละ 8, 10, 12, หรือ 15 ชั่วโมงให้แก่เจ้าของวัตถุดิบ, เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน และปัจจัยการยังชีพ ซึ่งก็คือนายทุนนั่นเอง. ตัวคนงานมิได้มีใครเป็นเจ้าของและมีได้เป็นสมบัติคึกคักกิน, แค่เวลา 8, 10, 12, 15 ชั่วโมงในชีวิตแต่ละวันของเขามีผู้เป็นเจ้าของซึ่งเป็นผู้ซื้อเวลาเหล่านี้ของเขาไป. คนงานจะเลิกทำงานให้นายทุนที่เขาสมัครใจเข้ารับจ้างเมื่อไหร่ก็ได้ตามความพอใจ. และนายทุนจะไล่เขาออกจากงานเมื่อไหร่ก็ได้ตามที่คิดว่าเหมาะสม หากเขาไม่สามารถทำกำไร ให้แก่นายทุนผู้นั้น ได้อีกต่อไปหรือหากนายทุนไม่ได้รับกำไรตามที่คาดหมายเอาไว้.

แต่คนงานผู้มีหลักประกันการครองชีพเพียงอย่างเดียวคือ การขายกำลังแรงงานนั้น ไม่อาจปฏิเสธการทำงานให้แก่ **ชนชั้นของผู้ซื้อ** ทั้งชนชั้นนั้นคือชนชั้นนายทุนได้. ถ้าหากเขายังต้องการมีชีวิตอยู่ต่อไป. ตัวเขาไม่ได้เป็นสมบัติของนายทุนคนไหนหรือคนไหนโดยเฉพาะ แต่เป็นของชนชั้นนายทุนเลยทีเดียว, และยิ่งกว่านั้น มันเป็นหน้าที่ของเขาในการกำหนดตัวเอง นั่นคือ การหาตัวผู้ซื้อสักคนหนึ่งจากชนชั้นนายทุนดังกล่าว.

เอาละ ก่อนที่จะพูดถึงความสัมพันธ์ระหว่างทุนกับกำลังแรงงานให้ละเอียดถี่ถ้วนยิ่งขึ้น, เราจะ

กล่าวอย่างรวบรัดถึงความสัมพันธ์กว้าง ๆ ที่สุดที่เป็นข้อควรพิจารณาในการกำหนดค่าจ้างเสียก่อน.

ค่าจ้าง อย่างที่เราเข้าใจแล้วก็คือ ราคาของสินค้าชนิดหนึ่งที่ได้แก่กำลังแรงงาน. ดังนั้น ค่าจ้างจึงถูกกำหนดด้วยกฎเกณฑ์อันเดียวกับที่กำหนดราคาของสินค้าอื่น ๆ ทุกชนิด. เมื่อเป็นเช่นนั้นคำถามที่จะถามก็คือ **ราคาของสินค้าถูกกำหนดอย่างไร ?**

อะไร เป็นตัวกำหนดราคาของสินค้า?

ตัวกำหนดก็คือ การแข่งขันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย หรือความสัมพันธ์ที่ความต้องการมีต่อการสนองตอบหรือที่อุปสงค์ (demand) มีต่ออุปทาน (supply) นั่นเอง. การแข่งขันซึ่งเป็นตัวกำหนดราคาของสินค้านั้นมาจาก *สามฝ่าย* ด้วยกัน.

สินค้าชนิดเดียวกันมีผู้ขายเสนอขายกันหลายคน. ด้วยสินค้าที่มีคุณภาพเหมือนกัน คนที่ขายถูกที่สุดย่อมสามารถขจัดผู้ขายคนอื่นออกจากตลาดการค้า และย่อมรักษายอดขายจำนวนสูงสุดให้แก่ตัวเองได้อย่างแน่นอน. ดังนั้น จึงเกิดการช่วงชิง

* **อุปสงค์ และ อุปทาน** เป็นคำที่ มจ. ศกถาวรณากร วรวรรคิตให้ คุณสมบัติมา วงศ์สวรรค์ ไขประกอบคำสอน เมื่อครั้งที่คุณสมบัติยังสอนอยู่คณะเศรษฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในสมัยก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 **อุปสงค์** คือ ความต้องการที่จะซื้อสินค้า **อุปทาน** คือ ความสามารถในการสนองตอบของสินค้านั้น-ผู้แปล.

การขายหรือตลาดกันเองในหมู่ผู้ขาย. พวกเขาแต่ละคนอยากจะขาย....ขายให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และถ้าเป็นไปได้ เขาอยากจะขายเสียคนเดียวเลย, ก็กดกันผู้ขายคนอื่นออกไปให้หมด. ด้วยเหตุนี้ ผู้ขายคนหนึ่งจึงขายสินค้าในราคาถูกกว่าอีกคนหนึ่ง. ดังนั้น **การแข่งขัน** จึงเกิดขึ้น ในหมู่ผู้ขาย ซึ่งทำให้ **สินค้า** ที่พวกเขาเสนอขายมีราคา **ลดลง**.

แต่ **การแข่งขัน** กัน เกิดขึ้น ในหมู่ผู้ซื้อ ด้วย ซึ่งยังผล ให้สินค้าถูกเสนอขายในราคา **สูง** ขึ้น.

ในที่สุด **การแข่งขัน** ก็เกิดขึ้นระหว่าง **ผู้ซื้อ** กับ **ผู้ขาย**; ฝ่ายแรกอยากจะซื้อในราคาถูกที่สุดเท่าที่จะถูกได้ ฝ่ายหลังก็อยากจะขายในราคาแพงที่สุดเท่าที่จะแพงได้. ผลของการแข่งขันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายนี้ ขึ้นอยู่กับว่า ทั้งสองฝ่ายดังกล่าว จะมีความสัมพันธ์กันขนาดไหนในการแข่งขัน. นั่นคือขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งของกองทัพผู้ซื้อหรือแม่ทัพของกองทัพผู้ขาย. การออกสหกรรมเป็นผู้นำกองทัพทั้งสองเข้ารบพุ่งกัน ในสมรภูมิ, และแต่ละกองทัพก็ยังมีอาวุธสู้รบกัน ภายในระดับชั้นต่าง ๆ, ระหว่างกองร้อยต่าง ๆ อีกทีหนึ่ง. กองทัพที่มีกองร้อยสู้รบกันเองน้อย จะเป็นฝ่ายได้รับชัยชนะเหนือกองทัพฝ่ายตรงข้าม.

สมมุติว่า ในตลาดมีฝ่ายอยู่ 100 ห่อ ในขณะที่ผู้ซื้อต้องการ 1,000 ห่อ. ดังนั้นในกรณีนี้ ทำให้อุปสงค์ (demand) สูงกว่า อุปทาน (supply) ถึง 10 เท่า. การแข่งขันในหมู่ผู้ซื้อจะดำเนินไปอย่างเต็มที่, แต่ละคนก็อยากจะซื้อให้ได้สักห่อ และถ้าเป็นไปได้ก็ตัวเองก็อยากจะซื้อเสียทั้ง 100 ห่อเลยก็เกว. ตัวอย่างอันนี้ ไม่ได้เป็นสมมุติฐานที่จริงจังมาตลอด ๆ โดยปราศจากเหตุผลแต่อย่างใด. เราเคยผ่านยุคที่มีการปลุกฝ่ายไม่พอเพียงต่อความต้องการ

การมาแล้วในประวัติศาสตร์การค้า, เมื่อพวกนายทุนเพียงไม่กี่คนพยายามรวมหัวกันซื้อฝ้ายจากคลังฝ้ายทั่วโลก ไม่ใช่ซื้อเพียง 100 ห่อเท่านั้น. คิวเทห์นึ ในตัวอย่างดังกล่าว ผู้ซื้อแต่ละคนจะพยายามก็กั้นคนอื่นออกไปจากการ โดยการเสนอราคาสำหรับฝ้ายห่อหนึ่ง ๆ ให้สูงกว่าคนอื่น. ผู้ค้าฝ้ายทั้งหมดเห็นว่า กองร้อยในกองที่ฝ้ายตรงข้ามกำลังจะหมดเริ่มสู้รบกันเองอย่างรุนแรงสุดเหวี่ยง และมองเห็นว่าฝ้ายทั้ง 100 ห่อของเขามีทางขายได้อย่างแน่นอนแล้ว เขาย่อมไม่ต้องการจะหักพวงนคอยแก่งแย่งกันเอง และไม่จำเป็นต้องลดราคาฝ้ายลงเลยในขณะที่ผู้ซื้อกำลังแข่งขันกันเองเพื่อจะขึ้นราคา. คิวเทห์นึ ความสงบจะเกิดขึ้นในกองที่ผู้ขายทันที, พวกเขาจะรวมหัวกันและติดต่อหน้ากับผู้ซื้ออย่างพร้อมเพรียง, และสามารถยื่นทศออกได้อย่างหยิ่งโง่ที่เดียว, ทั้งเขาจะเรียกร้องราคาให้สูงไปได้เรื่อย ๆ จนกระทั่งผู้ซื้อคนที่มีความประสงค์จะซื้ออย่างแรงกล้าจะเริ่มจำกัดการซื้อแล้ว.

ดังนั้น ถ้าอุปทานของสินค้าต่ำกว่าอุปสงค์, การแข่งขันในหมู่ผู้ขายด้วยกันจะเกิดขึ้นเพียงเบาบางหรืออาจไม่มีเลยก็ได้. และขณะที่การแข่งขันนี้ลดลง การแข่งขันในหมู่ผู้ซื้อด้วยกันก็เพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่เป็นปฏิภาคกัน. ผลก็คือ ราคาสินค้าสูงขึ้นแน่ ๆ ไม่มากก็น้อย.

เป็นที่ทราบกันดีว่า ในกรณีที่เกิดกันซึ่งหมายถึงผลลัพธ์ที่กลับกัน มักจะเกิดขึ้นบ่อยกว่า. นั่นก็คือการที่อุปทานมีมากกว่าอุปสงค์; ทำให้เกิดการแข่งขันกันอย่างเต็มที่ในหมู่ผู้ขาย; ขาด

ผู้ซื้อ; จำเป็นต้องขายสินค้าไปในราคาต่ำอย่างน่าสมเพช.

แต่อะไรเล่าคือความหมายในการขึ้น-ลงของราคา; อะไรเล่าคือความหมายของราคาสูง-ราคาต่ำ? เมื่อกฎหมายยอมจะสูงขึ้นเมื่อต้องคู่ค้ายกตั้งอุตสาหกรรม, และทยอยจะต่ำลงเมื่อไปเทียบกับเขา. และถ้าความสัมพันธ์ระหว่างอุปทานกับอุปสงค์เป็นตัวกำหนดราคา, อะไรเล่าที่เป็นตัวกำหนดความสัมพันธ์ ระหว่างอุปทานกับอุปสงค์อันนั้น?

ขอให้เราหันไปดูนายทุนคนแรกที่เราพบ. เขาจะไม่ช่วยให้เราเข้าใจเกิดขึ้นในทันทีทันใด แต่ก็คงจะให้แนวทางแก่เราได้ เหมือนกับที่พระเจ้าอเล็กซานเดอร์แก้ปัญหาทางอภิปรัชญาได้โดยอาศัยตารางสุครคณ. ถ้าข้าพเจ้าต้องจ่ายเงิน 100 มาร์ค สำหรับต้นทุนการผลิตสินค้า และถ้าข้าพเจ้าได้รับเงินมา 110 มาร์ค จากการขายสินค้าเหล่านี้ไปภายในหนึ่งแล้วใช้—นั่นย่อมเป็นกำไรที่เหมาะสม ยุติธรรมและถูกต้องตามกฎหมายอย่างแน่นอน. แต่ในการแลกเปลี่ยนดังกล่าวถ้าข้าพเจ้าได้รับเงิน 120 หรือ 130 มาร์ค นั้นนับว่าเป็นกำไรสูงมาก; และถ้าข้าพเจ้าได้รับถึง 200 มาร์ค, นั้นนับว่าเป็นกำไรจำนวนมากศาสตร์ศีลธรรมตามที่เกี่ยว. ถ้าเช่นนั้นอะไรหรือที่เป็นเครื่องกำหนดกำไรให้แก่เรา? ก็ต้นทุนการผลิตสินค้าของเราเอง. ถ้าเขาได้รับสินค้าอย่างอื่นจำนวนหนึ่งซึ่งมีต้นทุนการผลิตน้อยกว่ามาเป็นการแลกเปลี่ยนกับสินค้าของเขา, แสดงว่าเขาขาดทุน. แต่ถ้าเขาได้รับสินค้าอย่างอื่นจำนวนหนึ่งซึ่งมีต้นทุนการผลิตสูงกว่ามาเป็นการแลกเปลี่ยนกับสินค้าของเขา, แสดงว่าเขาได้กำไร และเขาคำนวณ

การเพิ่ม—ลดของมูลค่าไรก็ตามระดับขึ้นลงของมูลค่าในการแลกเปลี่ยน (exchange value) ของสินค้าของเราว่าสูงหรือต่ำกว่าศูนย์เท่าไร—นั่นคือต้นทุนการผลิตนั่นเอง.

เราก็ได้เห็นแล้วว่า ความสัมพันธ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ของ อุปทาน และ อุปสงค์ ทำให้ราคาสินค้าเกี่ยวข้องกับ, เคี้ยวตง หรือเคี้ยวราคาตง เคี้ยวก็ราคาต่ำอย่างไร. ถ้าราคาของสินค้าชนิดหนึ่งขึ้นสูงมากเนื่องจากอุปทานไม่เพียงพอ, หรืออุปสงค์เพิ่มขึ้นอย่างไม่ได้สัดส่วนก็ตาม, จำเป็นอยู่ที่ราคาของสินค้าอื่น ๆ บางอย่างก็ต้องลดลงไปเป็นสัดส่วน, เพราะราคาของสินค้าชนิดหนึ่งก็เพียงแต่แสดงให้เห็นอัตราส่วนในการแลกเปลี่ยนสินค้าชนิดนั้นกับสินค้าชนิดอื่น ในรูปเงินตราเท่านั้น. ดังตัวอย่างเช่น ถ้าผ้าไหม 1 หลา ขึ้นราคาจาก 5 มาร์คเป็น 6 มาร์ค, ราคาของโลหะเงินเมื่อเทียบกับผ้าไหม ก็ต้องลดลงเป็นสัดส่วน เช่นเดียวกับสินค้าอื่น ๆ ที่ยังคงมีราคาเดิมเมื่อเทียบกับผ้าไหม ก็ต้องมีราคาตกลงตามส่วนสัมพันธ์กับผ้าไหมเช่นกัน. กล่าวคือต้องนำเงินหรือสินค้าอื่น ๆ ดังกล่าวในจำนวนมากกว่าเดิม เพื่อแลกเปลี่ยนกับผ้าไหมในจำนวนเท่าเดิม. ราคาของสินค้าที่สูงขึ้นจะก่อให้เกิดผลอย่างไร? กองทุนจำนวนมหาศาลจะถูกนำมาทุ่มเทกับการอุตสาหกรรมสาขาที่กำลังเติบโตสาธาณ และ การไหลทะลักของทุนเข้าสู่วงการอุตสาหกรรมที่กำลังได้รับความนิยมเช่นนั้น จะดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่ามันจะให้ผลกำไรในระดับปกติ หรือถ้าจะพูดให้ถูกก็คือจนกว่าราคาของผลผลิตตกลงต่ำกว่าต้นทุนการผลิต เนื่องจากการผลิตออกมามากเกินความต้องการ.

ในทางตรงกันข้าม, ถ้าราคาของสินค้าชนิดหนึ่งตกลงต่ำกว่าต้นทุนการผลิตแล้ว, ทุนในอุตสาหกรรมสินค้าชนิดนั้นก็จะถูกถอนกลับ. ยกเว้นในกรณีของอุตสาหกรรมสาขาที่ล่าสมัยจนเป็นเหตุให้ข้อยุบเลิกไปแล้ว, การผลิตสินค้าชนิดดังกล่าว, หรืออุปทานของมันจะลดขีวริมาลงเรื่อย ๆ ตามกองทุนที่ลดถอนกลับ จนกว่ามันจะสอดคล้องกับอุปสงค์อีก และยังคงให้ราคาของมันเชิบขึ้นมาพอคุ้มกับต้นทุนการผลิต หรือถ้าจะพูดให้ถูกก็คือจนกว่าอุปทานจะลดลงต่ำกว่าอุปสงค์, นั่นคือจนกว่าราคาของมันสูงขึ้นกว่าต้นทุนการผลิตอีกครั้งหนึ่ง, เพราะราคาในช่วงไคร่ช่วงหนึ่ง ของสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง มักจะสูงกว่าหรือไม่ก็ต่ำกว่าต้นทุนการผลิตอย่างใดอย่างหนึ่งเสมอ.

เราก็ได้เห็นแล้วว่า ทุนจะย้ายย้ายถ่ายเทเข้าออกอยู่ไม่ขาดสายอย่างไร, ก็ออกจากอุตสาหกรรมหนึ่ง ไปสู่อุตสาหกรรมหนึ่งได้อย่างไร. สินค้าราคาสูงจะเป็นตัวกักย้ายกองทุนจำนวนมหาศาลเข้ามา และสินค้าราคาต่ำเป็นตัวถ่ายเทกองทุนจำนวนมหาศาลออกไป.

เราอาจจะแสดงให้เห็นในอีกแง่หนึ่งว่า ต้นทุนการผลิตไม่ได้กำหนดแค่เพียงอุปทาน หากแต่กำหนดอุปสงค์ด้วยได้อย่างไร. แต่อันนี้จะพาเราออกนอกประเด็นปัญหาที่กำลังพูดถึงมากเกินไป.

เราได้เห็นแล้วว่า การเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาของอุปทานและอุปสงค์ จะดึงราคาของสินค้าเข้าสู่ระดับต้นทุนการผลิตอยู่เสมอได้อย่างไร. ราคาที่แท้จริงของสินค้าชนิดหนึ่ง ตามความเป็นจริงมักจะสูงหรือต่ำกว่าต้นทุนการผลิตเสมอ; แต่การขึ้นลงนั้นก็จะเป็นไปในลักษณะดวงคู่ซึ่งกันและกัน, ดังนั้นในช่วงเวลาที่แน่นอนช่วงหนึ่ง เมื่อ

พิจารณาถึงการลดการเพิ่ม ของการประกอบ
อุตสาหกรรมทั้งหมดแล้ว, สินค้าต่าง ๆ จะถูก
แลกเปลี่ยนกับสินค้าอื่น ๆ ตามต้นทุนการผลิต,
ดังนั้นต้นทุนการผลิตนี้เอง ที่เป็นตัวกำหนดราคา
สินค้า.

นักเศรษฐศาสตร์ (ในสมัยของมาร์กซ์—ผู้
แปล) ไม่ยอมรับว่าต้นทุนการผลิตเป็นตัวกำหนด
ราคา นักเศรษฐศาสตร์พวกนี้กล่าวว่า ราคาเฉลี่ย
ของสินค้าเท่ากับต้นทุนการผลิต; และกล่าวว่านี่
เป็นกฎข้อหนึ่ง พวกเขาถือว่าความเคลื่อนไหว
แบบอนาธิปไตยที่การขึ้นราคาถูกชดเชยโดยการลด
ราคาและการลดราคาถูกชดเชยโดยการขึ้นราคา
เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ. ถ้ากิจการหนึ่ง
บางคนอาจจะถือว่าการเปลี่ยนแปลง (ราคา) อยู่ตลอดเวลา
เป็นกฎและการกำหนด (ราคา) โดยต้นทุน
การผลิตเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ อย่างเช่นที่
นักเศรษฐศาสตร์อีกพวกหนึ่งก็อยู่จริง ๆ ก็ได้. แต่
เมื่อพิจารณาให้ดีถ่วงขึ้นแล้ว จะเห็นว่า การเปลี่ยนแปลง
อยู่ตลอดเวลาเหล่านี้เองที่จะนำความพิวาท
อย่างใหญ่หลวงที่สุดมาสู่พวกเขา, และคล้ายคลึง
แผ่นดินไหว ที่ยังผลให้สังคมเจ้าสมบัตินั้นสะเทือน
ไปถึงราก — ในกระบวนการเปลี่ยนแปลงขึ้น
ลงนี้เท่านั้น ที่สินค้าจะถูกกำหนดโดยต้นทุนการ
ผลิต. ความเคลื่อนไหวของความวระส่ายของ
ราคาทั้งหมดนี้ เป็นวิถีทางที่เป็นระเบียบของมัน
เอง. ในกระบวนการของอนาธิปไตยทางคาน
อุตสาหกรรม ในความเคลื่อนไหวที่เป็นวงกลม
การแข่งขันได้กลายมาเป็นสิ่งดำรงอยู่ผลผลิตที่สั้น
เกินอย่างหนึ่งด้วยผลผลิตอีกอย่างหนึ่ง ได้ด้วย
ปัจจัยอีกอย่างหนึ่ง.

ดังนั้น เราก็เข้าใจแล้วว่า ต้นทุนการผลิต
เป็นตัวกำหนดราคาของสินค้า ในลักษณะที่ ช่วง
เวลาที่ราคาของสินค้าขึ้นสูงกว่าต้นทุนการผลิต
ได้รับการชดเชยโดย ช่วงเวลาที่ราคาของสินค้าตก
ต่ำกว่าต้นทุนการผลิต, และในลักษณะที่กลับกัน
แน่นอน นี่ย่อมไม่ได้เป็นผลดีต่อผลผลิตของอุตสาหกรรม
หนึ่งอุตสาหกรรมใดโดยเฉพาะ แต่เป็นผลดี
ต่ออุตสาหกรรมทั้งหมด. ฉะนั้นมันจึงไม่เป็นผลดี
ต่อเฉพาะนายทุนคนใดคนหนึ่ง หากแต่เป็นผลดี
ต่อชนชั้นนายทุนทั้งชนชั้น.

การกำหนดราคาโดยต้นทุนการผลิตมีความ
หมายเท่ากับการกำหนดราคาโดยเวลาการทำงาน
ซึ่งประกอบหัตถกรรมจำเป็นต้องใช้ไปในการผลิต
สินค้าชิ้นหนึ่ง ๆ. เพราะต้นทุนการผลิตประกอบ
ด้วย

1) วัตถุดิบ และการเสื่อมค่าของเครื่องมือ
เครื่องใช้ นั่นคือ การเสื่อมค่าของผลผลิตอุตสาหกรรม
ซึ่งต้องใช้เวลาผลิตเป็นวันทำงาน (labour
days) ในจำนวนที่แน่นอนจำนวนหนึ่ง ซึ่งสรุป
แล้วมันก็ได้มาจากเวลาการทำงาน (labour time)
จำนวนที่แน่นอนจำนวนหนึ่งนั่นเอง และ

2) แรงงานโดยตรง (direct labour) ซึ่ง
ใช้เวลาเป็นเครื่องวัด

ที่นี้ กฎเกณฑ์กว้าง ๆ อันเดียวกับที่เป็นตัว
กำหนดราคาของสินค้าทั่ว ๆ ไปนี้เองที่ทำหน้าที่
กำหนดค่าจ้าง, หรือแรงงาน.

ค่าจ้างจะเพิ่มจะลด ก็ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์
ของอุปทาน และอุปสงค์, หรือตามความผันแปร
อันเกิดจากการแข่งขันระหว่างผู้ซื้อกำลังแรงงาน,

คือนายทุนกับผู้ขายกำลังแรงงาน, คือคนงาน. การเปลี่ยนแปลงขึ้นลงของค่าจ้าง สอดคล้องกันอย่างกว้าง ๆ กับการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงของราคาสินค้า. อย่างไรก็ตาม ในกรอบของความเปลี่ยนแปลงขึ้นลงเหล่านี้ ราคาของแรงงานจะถูกกำหนดโดยต้นทุนการผลิต, หรือโดยเวลาการทำงานที่จำเป็นต้องใช้ไปในการผลิตสินค้าชิ้นนี้ อันได้แก่ (สินค้าที่มีชื่อว่า) กำลังแรงงาน (labour power).

ถ้าเช่นนั้น ต้นทุนการผลิตของกำลังแรงงานคืออะไร ?

คือ ต้นทุนสำหรับรักษาสุขภาพของคนงาน ให้เป็นคนงานอยู่ได้ และสำหรับพัฒนาตัวเขาให้เป็นคนงานได้.

ดังนั้น ยิ่งช่วงเวลาการฝึกงานที่จำเป็นต่อคนงานใด ๆ มีน้อยเท่าไร, ต้นทุนการผลิตของคนงานผู้นั้นก็ยิ่งน้อยลงเท่านั้น และราคาของแรงงานของเขา, คือค่าจ้างที่ตกลงเท่านั้นด้วย. ในกิจการอุตสาหกรรมที่ไม่ต้องการเวลาฝึกงานของคนงานมากนัก และที่คนงานแค่พอมีอาหารประทังชีพก็สามารถทำงานได้แล้ว, ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นสำหรับการผลิตของเขาเกือบจะจำกัดอยู่เพียงสินค้าที่พอประทังชีวิตเขาให้อยู่รอดและสามารถทำงานต่อไปได้เท่านั้น. ดังนั้น ราคาแรงงานของเขาจะถูกกำหนดโดย ราคาของปัจจัยที่จำเป็นต่อการยังชีพ.

อย่างไรก็ตาม ถังยังมีข้อที่นำมาพิจารณาอีกข้อหนึ่ง. ในการคำนวณต้นทุนการผลิตจนกระทั่งราคาของผลผลิต, เจ้าของโรงงานจะคิดค่าสึกหรอของเครื่องมือในการทำงานด้วย. ตัวอย่างเช่น ถ้าเขาต้องจ่ายค่าเครื่องจักรเครื่องหนึ่งเป็น 1,000 มาร์ค โดยที่เครื่องจักรจะเสื่อมจนใช้การไม่ได้เมื่อ

ครบ 10 ปี. เขาก็จะบวกราคาสินค้าเข้าไปอีกปีละ 100 มาร์ค เพื่อว่าเมื่อสิ้นปีที่ 10 เขาจะสามารถหาเครื่องจักรเครื่องใหม่มาแทนเครื่องเก่าได้. ในการคำนวณต้นทุนการผลิตของกำลังแรงงานสามัญ (simple labour power) ก็คำนวณเช่นเดียวกัน เขาจะต้องคิดรวมถึงค่าการสืบเผ่าพันธุ์ (cost of reproduction) ของคนงานด้วย เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เผ่าพันธุ์ของคนงานเพิ่มปริมาณขึ้นได้ และสามารถทดแทนคนงานที่หมดสมรรถภาพด้วยคนงานคนใหม่ได้. ฉะนั้นเจ้าของโรงงานจึงคิดค่าเสื่อมสมรรถภาพของคนงาน เช่นเดียวกับที่คิดค่าเสื่อมของเครื่องจักร.

ดังนั้น ต้นทุนการผลิตของกำลังแรงงานสามัญจึงต้องคิดรวมถึง ค่าดำรงชีพและการสืบเผ่าพันธุ์ ของคนงาน ด้วย. ราคาของค่าดำรงชีพและการสืบเผ่าพันธุ์ก็คือ ค่าจ้างนั่นเอง. ค่าจ้างที่ถูกกำหนดให้เรียกว่าค่าจ้างขั้นต่ำ. โดยทั่วไปแล้วค่าจ้างขั้นต่ำนั้น ก็เช่นเดียวกับการกำหนดราคาสินค้าโดยต้นทุนการผลิต คือไม่ได้ไว้กับปัจเจกชนแต่ละคน แต่ไว้กับมนุษยชาติทั้งมวลเลยทีเดียว. มีคนงานนับล้านคนที่ยังไม่ได้รับค่าจ้างเพียงพอต่อการยังชีพ และการสืบเผ่าพันธุ์ ของตัวเอง; แต่ค่าจ้างของชนชั้นคนงานทั้งหมด ซึ่งอาจขึ้นลงได้ จะมีแนวโน้มตกลงสู่ระดับค่าจ้างต่ำสุดคงกล่าวอยู่เสมอ.

เอาละเราก็ได้เข้าใจกันแล้วถึงกฎเกณฑ์ทั่วไป ข้อต่าง ๆ ที่เป็นตัวกำหนดค่าจ้างเช่นเดียวกับที่กำหนดคราภาของสินค้าอื่น ๆ. ต่อไปเราจะดูกันถึงหัวข้อของเราอย่างเฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น.

(อ่านตอนต่อไปหน้า)